

RAMMEAFTALE 2025-26 PÅ DET SPECIALISEREDE SOCIAL- OG UNDERVISNINGSSOMRÅDE

KKR SJÆLLAND

Rammeaftalen sætter rammerne for samarbejdet mellem kommuner og region på det mest specialiserede socialområde. Kommunerne har en fælles opgave med at koordinere rammeaftalen og rammeaftalen skal sikre, at vi på tværs af de specialiserede områder har de nødvendige tilbud og indsatser.

Det specialiserede socialområde er et kommunalt kerneområde med stor politisk fokus og det er en vigtig opgave for os i kommunerne at sikre den rigtige og nødvendige hjælp og støtte til de voksne, unge og børn, der søger og har brug for hjælp.

Samtidig oplever vi kraftigt stigende udgifter på området, og de seneste år en markant stigning og det er særligt på botilbudsområdet, at man har oplevet voksende priser og problemer med udgifterne. I KKR Sjælland har vi siden valgperiodens start – haft fokus på området og vi har igangsat et arbejde (udviklingsprogram), der har som formål at bremse udgiftsudviklingen og øge kvaliteten af indsatserne.

Indholdet er en række principper der lægger op til øget samarbejde på tværs af kommuner. Bl.a. at vi bliver bedre til at bruge den botilbudskapacitet, vi allerede har på tværs af kommuner, og at vi prøver at gå sammen i stedet for hver især at oprette nye dyre enkeltmandstilbud. Ideen er, at vi skal samarbejde mere på tværs af kommuner om, at der er de rigtige tilbud - til den rigtige kvalitet og pris.

Rammeaftalen 2025-2026 sætter fortsat retningen for de sjællandske kommuners samt regionens samarbejde på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Vi ser frem til samarbejdet om at udfolde rammeaftalens visioner og initiativer til konkret handling – og vil takke alle jer, der er med til at give rammeaftalen liv og værdi lokalt her i regionen

Borgmester Mikael Smed, Vordingborg
Formand for KKR Sjælland

Borgmester Pernille Beckmann, Greve
Næstformand for KKR Sjælland

INDHOLD	Side
FORORD	2
INDLEDNING	3
• Indhold, proces og fokus i Rammeaftalen	
FOKUSOMRÅDER I RAMMEAFTALEN	4
Fokusområder 2025-2026	
1. Rette indsatser og tilbud til borgeren (jf. Rammeaftalens udviklingsprogram)	4
2. Styrket sektorsamarbejde om borgerne på socialpsykiatri- og handicapområdet	5
3. Øget trivsel blandt børn og unge – styrket indsats og forebyggelse	6
VIDERE PROCES	7
Udmøntning og implementering	
BILAGSOVERSIGT	8
Bilag 1-12 til Rammeaftale 2025-2026	

INDLEDNING

Indhold, proces og fokus i rammeaftalen

Rammeaftalen er en lovbestemt politisk aftale mellem de sjællandske kommuner samt Region Sjælland.

Rammeaftalens overordnede formål er at sikre, at der de nødvendige tilbud og indsatser til rådighed for borgerne på det specialiserede social- undervisningsområde.

Rammeaftalen rummer både udvikling (behov for tilbud, faglig udvikling mv.) og styring (kapacitets- og økonomistyring mv.) og herunder et antal fokusområder.

Formulering af rammeaftalen 2025-2026

I forbindelse med udarbejdelse af rammeaftale 2025-2026 er gennemført en inddragende proces. Der er 31/5 afholdt Kickoff-møde om rammeaftale 2025-2026 med deltagelse af politikere, handicap- og udsatteråds-repræsentanter, direktører og chefer samt tilsvarende chef og direktørmøde 4/10. På møderne var oplæg og drøftelse af fokusområder for rammeaftale 2025-2026 og der var opbakning til følgende 3 fokusområder.

1. Rette indsatser og tilbud til borgerne
2. Styrket sektorsamarbejde for borgerne på socialpsykiatri – og handicapområdet
3. Øget trivsel blandt børn og unge

Rammeaftalens fokusområder er temaer som kommunerne skal arbejde med i 2025 og 2026. Fokusområderne er opdelt i målsætning, formål og indsatsområder som skal fokusere arbejdet og medvirke til at muliggøre administrativ og politisk opfølgning.

Styring

Rammeaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen samt takster og principper for omkostningsberegning og betalingsmodeller.

Som udgangspunkt er offentlige tilbud, der anvendes af andre kommuner end driftskommunen omfattet af rammeaftalen og regionale tilbud er ligeledes omfattet.

Der anbefales anvendelse af de nationale standardkontrakter på børne – og voksenområdet ift. køb og salg indenfor og udenfor regionen samt ift. køb hos private.

Takster

Rammeaftalerne har siden 2012 rummet en takstanbefaling.

Takstanbefaling 2025-2026:

Alle kommuner opfordres til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagte institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private.

Målsætningen med rammeaftale 2025-2026 er fortsat fælles udvikling af et fagligt og økonomisk bæredygtigt socialområde gennem fælles udvikling og styring af kvalitet, kapacitet og ressourcer.

Samarbejdet på det specialiserede social- og undervisningsområde har borgeren i fokus.

Vi ser frem til samarbejdet de kommende år.

RAMMEAFTALE 2025-26

De 17 kommunalbestyrelser i Region Sjælland samt regionsrådet skal hvert andet år indgå en rammeaftale på det specialiserede social- og undervisningsområde.

Der skal i rammeaftalen indgå en beskrivelse af behov for udvikling af indsatser og tilbud og det skal indgå i beskrivelsen, hvorvidt der er behov for oprettelse af nye tilbud.

Beskrivelsen udarbejdes på baggrund af samlet overblik over tilbud, kommunernes og regionens overvejelser, Socialtilsynets årsrapport samt Socialstyrelsens centrale udmeldinger og kommunerne og regionens tilbagemeldinger ift. disse.

I grundlaget for udarbejdelsen af rammeaftalen indgår en status ift. børnehus, socialtilsyn, lands- og landsdelsdækkende tilbud, den sikrede boform, Kofoedsminde og sikrede afdelinger til unge samt Grønland og Færøerne, da disse områder skal drøftes og koordineres mellem kommuner samt regionen.

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

[Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde](#)

Specialundervisning

Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen, men de 17 kommuner i Region Sjælland har valgt at koordinere de tilbud, hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet. Tilbuddene indgår i bilag til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for udvikling og styring i rammeaftalen samt takstafale.

Fokusområde 1:

Rette indsatser og tilbud til borgerne (jf. Rammeaftalens udviklingsprogram)

MÅLSÆTNING

Tilbud og indsatser til borgerne med rette indhold og kvalitet, som leveres til rette tid og til den rette pris.

BAGGRUND

I de seneste år har der været store udgiftsstigninger på det specialiserede socialområde, som har udfordret kommunerne i forhold til at sikre den rette hjælp og støtte til alle, ligesom det har vanskeliggjort kommunernes udgiftsprioriteringer på de øvrige velfærdsområder. På baggrund af store udgiftsstigninger i kommunerne er der efter bestilling fra K17 og KKR Sjælland i 2023 igangsat et udviklingsprogram med fokus på styring af kvalitet, kapacitet og økonomi.

FORMÅL

Udviklingsprogrammet har følgende 3 formål:

- 1) Genetablere et konkurrencebaseret marked for køb og salg af specialiserede botilbud på socialområdet,
- 2) Styrke af kvaliteten af borgerindsatsen, og
- 3) Knække kommunernes stigende udgiftskurver på området

INDHOLD

Arbejdet med udviklingsprogrammet har udmøntet sig i 3 fælleskommunale principper, med en række indsatsområder, for det specialiserede socialområde. De 3 fælles kommunale principper er: 1) Fælles om kontrakter og takster; 2) Fælles om kvalitet; 3) Fælles om botilbud. De 3 fælleskommunale principper er tiltrådt af de sjællandske kommuner ultimo 2024.

INDSATSSOMRÅDER

Under hvert af de 3 fælleskommunale principper opstilles en række indsatsområder, som skal implementeres i alle 17 kommuner i perioden 2025-2026.

1) FÆLLES OM TAKSTER OG KONTRAKTER

- Vi anvender kun standardkontrakter. De er obligatoriske.
- Vi indberetter udgiftsstigninger i døgn- og botilbud til Socialtilsyn Øst, hvis de overstiger 5 pct. Indberetningerne drøftes i Styregruppen for Rammeaftalen
- Vi afregner alene ud fra en takstoversigt, der er baseret på et åbent og gennemsigtigt beregningsgrundlag

2) FÆLLES OM KVALITET

- Vi anvender fælles principper og faglige begreber for sagsbehandling
- Vi afstemmer altid ledige bo- og døgntilbud i andre kommuner og i regionen før køb hos private
- Vi afsøger om andre kommuner kan være med i et botilbud, før vi opretter et enkeltmandstilbud

3) FÆLLES OM BOTILBUD

- Vi afsøger om andre kommuner kan være med i et botilbud, før vi opretter et enkeltmandstilbud
- Vi drøfter lukning eller ommærkning af bo- og døgntilbud tværkommunalt, før der træffes lokalpolitisk beslutning

Vigtigt med styrket samarbejde mellem kommunerne, fx ift. private botilbud

Citat fra Kickoff-møde 31/5.

Bedre kvalitet og gennemsigtighed – som også kan bidrage til at vi bruger økonomien klogere end i dag

Citat fra Kickoff-møde 31/5

Større fællesskab i forhold til opgaven med botilbud, at vi ikke længere overlader de allermest sårbare borgere til et privat marked med blandet kvalitet

Citat fra Kickoff-møde 31/5 ⁴

Fokusområde 2:

Styrket sektorsamarbejde om borgerne på socialpsykiatri- og handicapområdet

MÅLSÆTNING

Vi skal skabe bedre sektorovergange og sammenhængende forløb og indsatser for borgerne og herunder arbejde for større lighed i sundhed for borgere med psykisk sygdom, handicap og/eller social udsathed med indsatser der inkluderer og understøtter dem i at opnå øget velfærd, sundhed og en højere levealder.

INDHOLD

Borgerne oplever overgangsproblematikker mellem social og sundhedsområdet og herunder udfordringer ift. sektorovergange på handicap – og socialpsykiatriområdet. Mennesker med hhv. handicap, psykiske lidelser og/eller social udsathed har generelt lavere levealder som antageligvis skyldes ulighed både socialt og i sundhed,

FORMÅL

- Forbedre sektorovergangene på handicap – og socialpsykiatriområdet via udvikling af bedre koordinerede indsatser på tværs af sektorerne til ift. denne målgruppe med bedre sammenhæng og kvalitet i behandling og indsats
- At styrke samarbejdet på tværs af kommunernes social- og sundhedsområde, sygehusene, psykiatrien og Almen praksis
- Et styrket samarbejde på tværs af sektorer skal sikre, at mennesker med psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser, mennesker med sindslidelser eller social udsathed modtager en indsats, der reducerer konsekvenser af social ulighed og modvirker ulighed i sundhed.

INDSATSSOMRÅDER

Voksne med dobbeltdiagnoser.

I behandlingen af borgere med dobbelt diagnoser i Region Sjælland, vil vi gennem et styrket samarbejde mellem det kommunale social og sundhedsområde og Psykiatrien udvikle sektorovergangene for borgerne i behandling for dobbelt diagnoser både med psykiatrisk og somatisk fokus.

Voksne i botilbud

Vi vil iværksætte prøvehandlinger, som går på tværs af det kommunale sundheds- og socialområde og den sekundære sektor. Prøvehandlingerne kan fx vedrøre specialist rådgivning til medarbejdere i social tilbud, sundhedskommunikation til borgere i socialtilbud og udvikling af sektorovergange mv.

Samarbejdsmodel kommuner, region og almen praksis. Udvikling og etablering af samarbejdsmodel med regionen på baggrund af erfaringer med samarbejdet omkring dobbeltdiagnoser og herunder både ift. psykiatri og somatik samt inddragelse af de praktiserende læger

Forebyggelse, opsporing og opfølgning:

Konkret opsporings- og forebyggelsesfokus ift. botilbud, Psykinfo, væresteder, forsorgshjem og hvor tilbud findes samt i borgerens hjem ift. at spotte sygdomme. Jf. gode erfaringer med opspørgende teams. Kompetenceudvikling af pædagogisk personale som opsporende og understøttende iværksat behandling også i borgerens hjem.

Kvalitet, faglighed, villighed til at samarbejde, evne til at samarbejde

Citat fra Kickoff-møde 31/5

Der skal ske ændringer. Det er tydeligt. Men ekspertisen må og bør vægtes højest! Ekspertisen på de forskellige områder handicapområdet SKAL følges!

Citat fra Kickoff-møde 31/5.

Vi kan ikke fortsætte som vi plejer

Citat fra Kickoff-møde 31/5.

Fokusområde 3:

Øget trivsel blandt børn og unge – styrket indsats og forebyggelse

MÅLSÆTNING

Vi ønsker at øge trivslen for børn og unge via styrket forebyggelse og indsats. Målet er at styrke børn og unges mentale sundhed og trivsel

BAGGRUND

Kommunerne oplever øget mistrivsel hos børn og unge. Flere børn og unge henvises til psykiatrien, og flere børn og unge angiver i store undersøgelser, at de har et dårligt mentalt helbred.

Samtidig viser analyser, at et stigende antal børn visiteres til special- og behandlingstilbud, som ligger udenfor det almene børneområde. Udviklingen er bekymrende, da undersøgelser viser, at børns livsbaner tegnes i de tidlige børneår.

Kommunerne oplever vækst i skolevægring og psykisk sårbarhed og antallet af børn og unge, der diagnosticeres med en neuro-psykiatrisk diagnose (fx autismespektrumforstyrrelser og/eller ADHD) er stigende

INDSATSOMRÅDER

Styrket trivsel via følgende spor:

Psykiatri: Samarbejde med psykiatrien Fx:STIME-samarbejde
*Familie :*Indsats ift. plejefamilier og ift. trivsel i familien
Forebyggelse: Fx:Behandlings-og specialundervisningstilbud
Anbringelsesområdet : Kapacitet, kvalitet og pris
*Overgang ung til voksen:*fx: Udvikling af "overgangs"-tilbud

INDSATSOMRÅDER

Samarbejde med psykiatrien:

Behandlingspsykiatrien skal være med i drøftelser og koordinering også jf. lang ventetid på børne/unge sager ift. udredning i psykiatrien. BUF samarbejde på børne/ungeområdet i psykiatrien skal bruges og koordineres. STIME er et samarbejde mellem kommuner og Psykiatri, der mere rettidigt skal hjælpe børn/unge, som mistrives psykisk

Rekruttering og udvikling af plejefamilier af høj kvalitet

Vi vil samarbejde om at øge antallet af plejefamilier og øge kvaliteten af plejefamiliernes indsats overfor børnene og de unge. Et udviklingsspor i den forbindelse kunne være at overføre ideen med "ventilpladser" til plejefamilieområdet og udvikle en ny måde at bruge plejefamilier på (mentorfamilier). Skabe særlige plejefamiliekonstruktioner "akutplejefamilie" Konstruktion af modeller hvor børnene kan være hjemme f.eks. ventilpladser dvs. løsninger mellem plejefamilier og anbringelser.

Forebyggelse: Fokus på at børn/unge kan blive i familien mv.

Øge kvaliteten af børne- og ungeindsatsen i behandlings- og specialundervisningstilbud også med inspiration fra Region Hovedstadens ift. arbejde med at standardisere indsatser og herunder evt. iværksætte prøvehandlinger i egen region.

Anbringelsesområdet:

Udvikling af tilbud og indsats og herunder ift. kapacitet, kvalitet, pris og herunder udvikling af unge-døgntilbud fra fx. 15-25 dvs hvor overgangen fra ung til voksen kommer senere

Tankerne omkring bedre sammenhæng mellem forebyggelse og resultat er interessante

Citat fra Kickoff-møde 31/5.

Vi har ikke fokus på sammenhængen mellem børne- og voksenområdet, hverken ift. forebyggelse, overgang eller tilbudsviften og kapacitetsudnyttelsen heri

Citat fra Kickoff-møde 31/5

Hvordan sikres en bæredygtig overgang fra ung til voksen uden voldsomt stigende efterspørgsel på botilbud til unge voksne

Citat fra Kickoff-møde 31/5 ⁶

VIDERE PROCES

Udmøntning og implementering

Rammeaftalen sætter overordnet retning og ramme for arbejdet.

I forlængelse af rammeaftalen udarbejdes en implementeringsplan og efter rammeaftalens godkendelse igangsættes arbejdet med den konkrete udmøntning af fokusområderne og herunder konkrete initiativer. Drøftelser fra kickoff-møde 31/5 med politikere, handicap- og udsatterådsrepræsentanter, direktører og chefer afspejles i fokusområderne og indgår i det videre arbejde med udmøntning og initiativer

Under hver af de 3 fokusområder er opstillet en række indsatsområder, som skal implementeres i alle 17 kommuner i perioden 2025-2026

Indsatsområderne skal understøttes af handlinger og konkrete initiativer i de kommunale organisationer og der iværksættes derfor en dynamisk implementeringsstrategi, hvis indhold udvikles og implementeres i et tæt samarbejde med kommunerne som løbende vil blive inddraget. Der arbejdes med en implementeringsstrategi, hvori der også indgår en prioritering af arbejdet og som løbende opdateres

I starten af 2025 vil der blive udarbejdet en dynamisk og detaljeret implementeringsplan, der indeholder overblik over iværksatte initiativer under hvert indsatsområde samt deadlines og ressourceforbrug.

Derudover arbejdes også med en dynamisk rammeaftale-model hvor der løbende justeres og sikres fremdrift og dette som en dynamisk Prezi-præsentationsprogram-model med interaktive elementer, hvor status for arbejdet opdateres løbende på hjemmesiden www.rs17.dk.

Der planlægges afholdt politiske og administrative temamøder primo 2025.

FÆLLESKOMMUNALE PRINCIPPER

FORMÅL:

- Styrke konkurrencen på botilbudsmarkedet
- Knække den stigende udgiftskurve
- Styrke kvaliteten af den borgerrettede indsats

PRINCIPPER:

- Fælles om kontrakter og takster
- Fælles om kvalitet
- Fælles om botilbud

MÅL

Udvælgelse af indikatorer til opfølgning på formål

NØGLEAKTIVITETER OG OVERORDNET TIDSPLAN

2024-2025: Udvikling og afprøvning af en ny implementeringsorganisation

2024: Udvikling af en digital implementeringsplan til RS17's hjemmeside

2024-2026: Involvering af alle relevante kommunale organisatoriske niveauer i implementeringen af principper

2024-2026: Implementeringsmetoder: Primær aktionslæring med fokus på løbende udvikling, afprøvning, justering og evaluering

2024-2026: Iværksættelse af et større program med fokus på implementering af handlingerne under hvert princip

Bilag 1: Hovedbilag til rammeaftale 2025-2026

Bilag 2: Takstaftale 2024

Bilag 3A: Takstoversigt 2023-2024: Takster, takstudvikling og prisstruktur

Bilag 4: Tilbudsoversigt

Bilag 5A: National standardkontrakt på voksenområdet – Rammeaftale

Bilag 5B: Vejledning national standardkontrakt voksenområdet – Rammeaftale

Bilag 5C: National standardkontrakt på voksenområdet – Ikke Rammeaftale

Bilag 5D: Vejledning national standardkontrakt voksenområdet – Ikke Rammeaftale

Bilag 6A: National standardkontrakt på børneområdet - Rammeaftale

Bilag 6B: Vejledning national standardkontrakt børneområdet - Rammeaftale

Bilag 6C: National standardkontrakt på børneområdet – Ikke Rammeaftale

Bilag 6D: Vejledning national standardkontrakt børneområdet – Ikke Rammeaftale

Bilag 7: Kommunernes tilbagemeldinger til rammeaftale 2024 – Voksne

Bilag 8: Kommunernes tilbagemeldinger til rammeaftale 2024 - Børn

Bilag 9: Rapport om lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Bilag til takstaftalen:

1. Model for takstberegning
- 2A. Eksempel på normal takstberegning
- 2B. Eksempel på beregning af § 85
3. Eksempel på beregning ved etablering af tilbud
4. Eksempel på beregning ved nedlæggelse af tilbud
5. Notat fra Velfærdsministeriet omkring overførsel af over-/underskud

Bilagene kan findes på hjemmesiden:

[Rammeaftale 2025-2026](#)

[Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde](#)